

ringsrum for kister, kølerum, pynterum samt brændingsrum m.v. Det lille kapel har 78 siddepladser. Det store kapel har 306 siddepladser.

I 1967 blev der i krematoriet foretaget 133 brændinger og i samme tidsrum 94 bisættelser og begravelser fra kapellerne. Der er gennem årene sket en jævn stigning i såvel brændinger som bisættelser og begravelser fra kapellerne. Der blev således i 1972 foretaget 376 brændinger og 245 bisættelser og begravelser fra kapellerne. Ligbrændingsprocenten i kommunen steg i samme periode fra 67% til 74%. Af samtlige urnenedsættelser finder ca. 30% sted i urnefællesgravnen, og så her er tendensen stigende. Alt tyder på at Lyngby Parkkirkegård også i fremtiden vil kunne svare til sit navn parkkirkegård.

EN TUR GENNEM ORDRUP KIRKEGÅRD

Af kirkegårdsinspektør *Mogens Skrydstrup*

Ordrup Kirkegård er på mange måder en typisk forstadskirkegård, beliggende i villakvarter, passende tilbagetrukket fra den travle Ordrupvej.

Den første del (ca. 1 ha af Holmegårdens jord) blev taget i brug i 1892. Den er senere udvidet mange gange, efterhånden som udviklingen i Charlottenlund, Skovshoved og Ordrup gav behov for det.

Kirkegården er nu på små 6 ha. De udvidelser, der i tidens løb er foretaget, er planlagt efterhånden og efter tidens behov og smag. Det

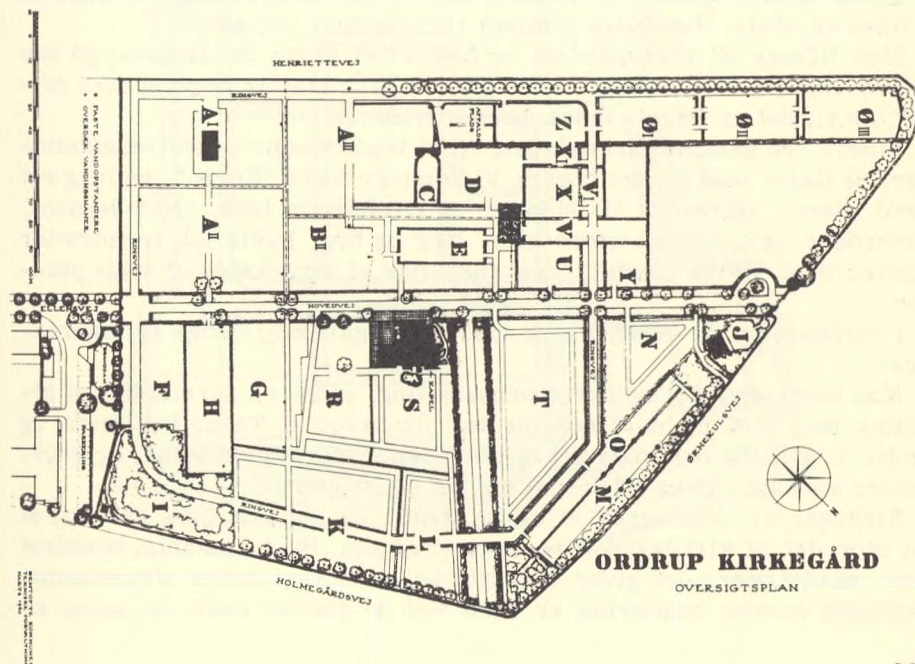
vil naturligvis nemt kunne give en lidt "rodet" samling af afdelinger, og da hele alfabetet er benyttet som afdelingsbetegnelser, siger det sig selv, at de ikke alle er så store.

Men det er alligevel lykkedes at samle alle disse afdelinger til en helhed med ganske gode orienteringsmuligheder, med en gennemgående hovedallé og en ringvej, og dette skyldes sikkert især havearkitekt G.N. Brandt, der en periode var kirkegårdens graver og senere Gentofte kommunes stadsgartner.

Kirkegården fremtræder i dag nærmest som en parkkirkegård, domineret af de mange gamle og yngre træer, de grønne plæner og de mange stedsegrønne og løvfældende hække.

Kirkegårdens nuværende kapel, der er beliggende midt på kirkegården, er opført i 1935; arkitekt var professor Edv. Thomsen. En indvendig modernisering i 1967 er udført af arkitekt H. Wilhardt.

Kommer man ind ad hovedindgangen fra Ellensvej, lægger man først mærke til de lange plæner og løvfældende hække, der flankerer hovedvejen og med unge og gamle gruppevis placerede *Robinia pseudoakacia* (uægte akacie) som allétræer langs vejkanterne; der møder én en følelse af fred og ro, så snart man træder inden for lågen, også hjulpet af, at kirkegården normalt er lukket for bilkørsel. Inden for hovedindgangen til venstre ligger den ældste del af kirkegården. Den er efterhånden omlagt til en slags naturafdeling, med ret store gravsteder uden hække. Kun få af de oprindelige gravsteder er tilbage. Mange af de gamle

træer er bevarede, og gravstederne holdes "grønne", d.v.s. ingen perlesten, men bunddække af vinca, cotula, vedbend m.m. Kirkegårdens oprindelige, nu nedrevne kapel var placeret her.

På samme side af hovedvejen, mod nordvest, kommer man gennem en lille, morsom og i blomstringstiden meget smuk kirsebærallé af *Prunus serrulata* "Shirotae". De gamle krogede grene lukker næsten helt opefter; desværre er træerne ved at være for gamle, flere er døde, der efterplantes, men det er vanskeligt at opnå samme virkning med nye planter. Bliver vi på samme side af hovedvejen kommer vi gennem vidt forskellige afdelinger, helt fra de traditionelle grave, en urneafdeling, en lille fyrrelund med græsgrave, en servitutbelagt afdeling med høje oprette monumenter og en med liggesten, øverst, hvis man kan sige sådan, 3 arkitektonisk opbyggede afdelinger med høje baghække af bøg.

Herfra er der for kirkegårdens personale adgang til den 2 år gamle materialebygning, med spisestue, vaskerum og hvad der ivotrigt hører til. Bygningen ligger ud til Ørnekuksvej, og fra denne vej er der adgang til G.N. Brandts have, der nærmest ligger inde på kirkegården, og nu er en lille offentlig park. Her lå også Brandts villa, der blev revet ned for ca. 10 år siden. Haven, der er meget kendt inden for fagkredse, er ofte beskrevet i dansk og udenlandsk litteratur og betragtes som en havearkitektonisk perle. Haven er opdelt i ganske små afsnit, en frugthave, en vandhave, en "skovhave" og en græsafdeling, det hele inden for en almindelig villahaves areal. Det oprindelige stærkt personligt prægede anlæg synes dog at have mistet lidt af sin karakter, efter at villaen er borte. Kontakten mellem villa og have mangler.

Men tilbage til kirkegården, og fortsætter vi fra Ørnekuksvej på den anden side af hovedvejen, ser vi en lille tempelagtig bygning med søjler o.s.v., det er Hegels mausolæum (Gyldendal).

Videre ned gennem kirkegården, forbi traditionelle gravstedsafdelinger, de fleste med mange træer. Vi kommer forbi "Engen", en lang ret bred plæne, afgrænset til siderne af fritstående taks, rhododendron, parkroser m.m., samt store birk, hæg og bøg. Indtil juli fremtræder plænen som "Wild Garden" med tusindvis af løgvækster og vilde planter.

I forlængelse af denne plæne mod Holmegårdsvej findes fællesurnegraven.

Man kommer forbi en nyere urneafdeling, endnu en servitutbelagt afdeling med 1,80 m høje monumenter flankeret af *Taxus fastigiata*, og ender i en lille lund med urnegrave uden synlig afgrænsning, og gravmæler anbragt i græs eller mellem tax og juniperus.

Kirkegården domineres af store træer, og det skal også nævnes, at en stor del af kirkegården er omgivet af alm. Hestekastanie, beskåret som akadettræer; det giver kirkegården en meget smuk afgrænsning, men den stærke beskæring er hård ved de gamle træer, og mange er

døde; træækken er partielt erstattet med alm. skovfyr, der synes at tåle byluften godt.

Som det forhåbentlig fremgår af foranstående søges Ordrup Kirkegård bevaret som et kønt og grønt område. Den må gerne være et sted, man fristes til at besøge, selv om man ikke har pårørende begravet her, og hvis man så kikker på gravstenene, kan man finde kendte navne som postmester Holbøll, borgmestrene H. P. Parkov og Aage E. Jørgensen, havearkitekt G.N. Brandt, kaptajn Ejner Mikkelsen, skuespiller Osvald Helmuth og mange flere.

MARIEBJERG KIRKEGÅRD

Af kirkegårdsinspektør *M. Falmer-Nielsen*

Mariebjerg kirkegård som påbegyndtes i 1927 efter tegning af havearkitekt G.N. Brandt, lektor ved kunstakademiet, betegnes som skel-sættende på mange områder med hensyn til dette lands kirkegårdsdrift og hele anlægget må betragtes som eksponent for dansk havekunsts stade på daværende tidspunkt ligesom anlægget gennem den fremsynet-

MARIEBJERG KIRKEGAARD, AFDELINGSPLAN.
 BA: BØRNEAFDELING
 KO: KAPELOMGIVELSE
 ML: MAUSOLÆUMSLUND
 NU: NORDLIG URNEDAL
 SU: SYDLIG
 FU: FÆLLES URNEORAV

